

Současné tendence v duchovních písních

Marcela Zončová

Společný zpěv duchovních písní je jednou ze základních složek křesťanské liturgie už po staletí. Důležitost duchovních písní se odráží i v tom, že většina církví vydává svůj vlastní kancionál, který je často pro věřící druhou nejužívanější knihou po Bibli. Smyslem tohoto příspěvku je poukázat na určité proměny duchovních písní zpívaných převážně v protestantských církvích, které vznikají v současnosti, oproti duchovním písním starším, většinou obsažených v dříve vydaných kancionálech. Protože se tyto tendence týkají nejen hudební složky písní, ale i textové, stojí za pozornost jazykovědců.

Píseň je určitou ustálenou formou komunikace v církevním prostředí. Texty písní by měly být jejich interpretům srozumitelné, aby se s nimi mohli ztotožnit – tento aspekt je důležitý obzvláště u společného zpěvu písní jako součásti liturgie. Vzhledem k tomu, že nejmladší písně obsažené např. v kancionálu Církve bratrské byly napsány před téměř sty lety, je celkem logické, že celá řada věřících, zvláště těch mladších, má problém přijmout tyto písně za své a hledá jiné a vhodnější formy křesťanské písně. Písně nové, tedy jiné než ty z kancionálu, byly dlouho chápány jako záležitost mladých lidí a jejich neformálních setkání. Písně kancionálové tak do určité míry reprezentovaly vyšší styl projevu vhodný pro bohoslužby na rozdíl od písní nových, které se braly jako něco nižšího, co se hodí tak nanejvýš pro setkání mládeže, která mají spíše neformální ráz. Posledních 15 let však v řadě církví sílí tlak na začlenění nových písní do společného zpívání při bohoslužbách. Celkem přirozeně tato tendence vede ke střetu generací – starší lidé, ale i ti, kteří od dětství chodili do církve, jsou většinou zastánci písní kancionálových. Mladí lidé nebo ti, kteří v církvi nevyrostali, mají blíže k písním novým. Tento konflikt dospěl v některých církvích ke dvěma extrémům. Někde se přestaly úplně zpívat písně z kancionálu a zpívají se pouze písně nové, jinde se naopak lpí pouze na tradičním zpívání z kancionálu. S tímto jevem se potýkají především církve protestantské, a to takové, které mají delší historii a zpěv kancionálových písní je součástí jejich tradice. Církve či křesťanské sbory (jde často o církve letniční), které vznikly během posledních 20 let, podobný problém vůbec neřeší, protože se v nich zpívají pouze chvály.

Prostřednictvím písní věřící vyjadřují celou řadu funkcí – chválí a oslavují Boha, vyznávají své hříchy, modlí se, sdělují své osobní prožitky víry, připomínají si biblické pravdy, povzbuzují se apod. Písně jsou často zpívané či zhudebněné Žalmy či jiné oddíly z Bible. Dá se říct, že po obsahové stránce jsou písně nadčasové, ale forma tohoto sdělení – jak hudební, tak slovesná – často nese výrazné znaky doby, ve které písně vznikaly. Tyto znaky jsou pak ještě umocněny tradičním doprovodem varhan, harmonia popř. klavíru. Nad otázkou, co by se v dnešní době mělo zpívat při bohoslužbách, probíhá už delší dobu diskuze v celé řadě církví u nás i v zahraničí. Karel Řežábek, hudebník a pastor Křesťanského společenství Plzeň, na tuto otázku říká: „Tohle skutečně leckdo řeší: Je lepší hudba klasická, nebo soudobá? Doprovázená varhanami, nebo kytarou, případně klávesami a basou (či snad dokonce i bubny)? A co písně: měly by mít přednost ty ze zpěvníků, které se zpívají už stovky let, ale dnešní generaci příliš neoslovují, nebo písně soudobých autorů, které ale proti těm staletými prověřenými textům působí mnohdy mdle a ploše?“¹

Kancionálové písně často zkrácené nazývané *kancionálovky*, jsou písně obsažené v kancionálech vydávaných pro potřeby jednotlivých církví. Kancionály protestantských církví obvykle obsahují celou řadu písní stejných, které se někdy jen nepatrně liší po hudební nebo textové stránce. Tyto písně jsou většinou velice staré, někdy až několik set let. Takovéto písně také často převažují nad písněmi novějšími, které většinou vznikly v první polovině

¹ Jana Zajícová: Jaká hudba by měla znít při bohoslužbách? <http://www.studovna.cz/scripts/detail.asp?id=1893>, 31.8. 2004

minulého století. V těchto písních se pak jednotlivé kancionály mnohem více liší. Původ písní v kancionálech je různorodý. Např. kancionál Církve bratrské obsahuje 662 písní, které pocházejí z několika zdrojů:

1. Jsou to písně původně české či slovenské – ty nejstarší pocházejí až ze 14. století (např. Jezu Kriste, Štědrý Kněže), ty nejmladší pak z 1. poloviny 20. století (např. Zdeněk Čep: Šťasten jsem). Jde převážně o písně umělé, ale taky o písně, které mají lidový nápěv opatřený duchovním textem².
2. Celá řada písní má pak původ cizí (anglický, německý, americký, ruský apod.) a byla opatřena českým překladem. Často jde o písně, které jsou známy křesťanům po celém světě (např. Hrad přepevný od Martina Luthera, nebo Blíž Tobě, Bože můj!³).
3. Třetí skupinu tvoří písně, jejichž texty vznikly na melodie jiných písní již obsažených v kancionálu.

Novou písní se v tomto příspěvku označuje to, co se ve většině protestantských církvích nazývá slovem „*chvála*“. Obsahově je však tento pojem mnohem širší, protože chválou může být i píseň vyznání či pokání. Jde o písně, které vznikají v současné době a jejichž melodie a způsob podání také odráží trendy současné hudby. Většinou jsou doprovázeny na kytaru, klavír, bicí nebo jakékoliv jiné nástroje, na které jsme běžně zvyklí u rockových nebo pop-rockových skupin. V článku Bohoslužba ve víru změn se uvádí, že nový způsob chval má svůj počátek v Kalifornii na konci 60. let, kdy se mnoho přívrženců hippie stalo křesťany a začali uctívat Boha hudebním stylem, který znali už jako hippie.⁴

S rozšířením chval se ve vyjadřování křesťanů objevila potřeba po vytvoření pojmenování pro ty, kdo se na chválách podílejí. Také vznikla celá řada synonym pro chválu. Jak už bylo uvedeno, termín *chvála* není zcela přesný, protože obsahově se do něj zahrnují i písně, které mohou být např. vyznáním či modlitbou k Bohu (např. *chvála Otce náš*). Někteří usilují o to, aby se místo pojmu *chvála* používal termín *chvalozpěvy*, který je sice obsahově též nepřesný, ale který by měl pojmut i jiné písně zpívané v církvích vedle tradičních písní z kancionálu. V pozvánce na celocírkevní setkání *chváličů* a *vedoucích chval* se uvádí ve spojitosti s pojmem *chvalozpěvy*: „Snažíme se, aby byl pochopen v širší souvislosti než „*chvály*“ jako ty písničky ze zdi, co předzpěvuje většinou mládež. Vytyčený termín „*chvalozpěvy*“ může zahrnovat *chvály*, písně z Křesťanského kancionálu, dětské sborové i starší „*mládežnické*“ písně apod.“⁵ Společný zpěv chval většinou vede hudební skupina, které se říká *chválicí skupinka*, někde i *chválička* či *zpívačka*. Její členové se nazývají *chváličí*. Spíše pejorativní označení pro zpěváka chval představuje výraz *haleluják*. Někdy se také používá termín *voršipáci*, který pochází z anglického označení takovýchto písní „*praise & worship*“. Vedoucí *chválicí skupinky* pak bývá nazýván *voršiplidr*. Chvály zpívané v českých církvích jsou často přeloženy z angličtiny nebo jsou českého původu. Protože během komunismu bylo omezeno vydávání křesťanských materiálů, chvály se často šířily ústním podáním či opisy. Toto šíření vedlo k výskytu několika podobných verzí jedné chvály. Po revoluci začaly vycházet různé zpěvníky chval. Protože však vznikají chvály stále nové, většina sborů, která chvály začlenila do svých bohoslužeb, si vytváří zpěvníky, které mohou dále doplňovat, anebo častěji přistupují k nejjednodušší a nejekonomičtější variantě – používání meotaru, kterým se písně promítají na zeď. Odtud také pocházejí další dva termíny

² Např. píseň Bůh ti tento život dal, Křesťanský kancionál č. 358 se zpívá na nápěv jihočeské lidové písně, který opatřil duchovním textem Samuel Verner

³ Tato píseň je spjata s celou řadou příběhů – ten nejznámější se odehrál na potápěčím se Titanicu, kdy v nejkritičtějším okamžiku prý hrála palubní hudba a cestující ji zpívali.

⁴ Bohoslužba ve víru změn, Dr. Peter Masters, Sword & Trowel, 3/1988, Metropolitní Teologické studium pro kazatele, Londýn 1988, http://www.hcjb.sk/zod_c_60/zod6009.htm, 31. 8. 2004

⁵ Tomáš Pavlíček: Vitamínová bomba 3C – 3B, <http://cb.cz/main/cs/content/document/view/74>, 31.8. 2004

používané pro chvály – *meotarovky* či *zd'ovky*. Někdy se tyto písně také označují jako *kytarovky*, podle nástroje, který je pro chvály charakteristický.

David Novák, kazatel Církve bratrské Praha-Dejvice, uvedl ve své přednášce o chválách zajímavé porovnání chval a kancionálových písní⁶:

Klasické, tradiční písně	Současné písně
Přetrvávající „hvězdy“	Okamžité „ohňostroje“
Historické, klasické	Současné
Dlouhé, rozvíjející téma	Kratší, jedno téma
Mnoho myšlenek, složitější obsah	Jedna hlavní myšlenka, jednodušší obsah
Více rozumové	Více citové
Především pro dospělé křesťany	I pro dospělé křesťany, ale i pro nekřesťany
Vyžadují více pozornosti na text	Vedou k prožitku Boha
Většinou náročnější na zpěv	Většinou méně náročné na zpěv
Složitější teologické pravdy	Jednodušší teologické pravdy
Spíše se zaměřují na naše poznání Boha	Spíše se zaměřují na můj vztah s Bohem
Sdělovací příběh	Sdělovací prožitek

Přestože se řada uvedených charakteristik tohoto přehledu překrývá, jde o dosti výstižné porovnání, které stojí za podrobnější pohled na chvály a kancionálové písně.

Pro chvály je opravdu typické, že se díky svým jednoduchým textům a prostým melodiím rychle „ozpívají“ a získají tak punc křesťanských „odrhovaček“⁷. Na tuto skutečnost poukazuje i výše uvedená citace Karla Řežábka, ve které klade do protikladu „mdle a ploše“ působící texty chval oproti „staletými prověřenými“ textům kancionálových písní. Jednotlivé chvály jsou si textově často velice podobné s velkou frekvencí slov jako např. chválím, slavím, vzdávám chválu, haleluja a dalších tvarů těchto slov. O oblibě jednotlivých chval tedy nakonec rozhoduje ani ne tak úroveň textu, ale melodičnost a zapamatovatelnost hudební složky chval.

Pro chvály je příznačná jejich krátkost. Kancionálové písně mají průměrně tři sloky, ale mohou jich mít i deset. Tento rozdíl je na první pohled viditelný i na několika zde v příloze uvedených chválách a písních. Chvály mají většinou jednu či dvě sloky a refrén, proto se chvála často zpívá dvakrát i vícekrát za sebou. Chvály se také většinou zpívají v delších blocích, které obsahují několik chval. Naopak kancionálové písně se zpívají jednotlivě. Autoři chval často obhajují jednoduchost chval a častý prvek opakování tím, že inspiraci čerpají v biblických žalmech (např. viz chvála Dobrořeč duše má Hospodinu, která je zhudebněním veršů 1 – 4 z Žalmu 103).

V kancionálových písních se obvykle rozvíjejí složitější teologické teze. Některé kancionálové písně jsou jak krátká zhudebněná kázání (např. Jak šíp letí k cíli). Zdá se, že autoři textů kancionálových písní často měli snahu osvětlit určité pasáže z Bible z nějakého nového nebo neobvyklého pohledu (např. Jak šíp letí k cíli), sdělit nějakou svou zkušenost víry (např. Šťasten jsem) nebo nově připomenout určité biblické události (např. Ó hlavo plná trýzně). Chvála většinou „naservíruje“ jedinou teologickou myšlenku, jejíž význam je snadno a všem přístupný (např. Proč bych neměl vesel být, Chválu vzdej, Ježíši svatý).

Odpůrci kancionálových písní často kritizují přílišnou složitost textů těchto písní. Důkladné porozumění kancionálovým písním často vyžaduje hlubší znalost teologické

⁶ David Novák: Rozšíření poznámky ze semináře na téma chvála konaného v Počernicích 2.6. 2004, <http://cb.cz/main/cs/content/document/view/92>, 31. 8. 2004

⁷ Není divu, že jeden z prvních zpěvníků chval vydaných po roku 1989, *Zpívej, chval*, si u kritiků chval vysloužil pojmenování Oranžové nebezpečí nebo Oranžový mor nejen díky oranžové barvě zpěvníku, ale hlavně díky rychle se šířícím písničkám někdy diskutabilní kvality.

terminologie a Bible (např. odkaz na Bethel v písni Blíž tobě, Bože můj, který se vztahuje na konkrétní biblickou událost). Autoři kancionálových písní také dávají velký prostor básnickým prostředkům, které nejsou běžné pro současné vyjadřování a tím jsou často i nesrozumitelné nebo nepřijatelné pro mladší návštěvníky bohoslužeb (např. Jak šíp letí k cíli). Tento aspekt je zřejmý i v často zpívané a hodně známé kancionálové písni Ó hlavo plná trýzně, ve které je motiv utrpení Krista zobrazen prostřednictvím popisu jeho hlavy a obličeje. Chvály užívají básnických prostředků spíše výjimečně a když už, tak používají básnické obraty známé z Bible. Z hlediska současného jazyka, kancionálové písně oplývají archaismy (např. rač, rtové, jme, byť, znáti v písni Ó hlavo plná a Šťasten jsem). Autoři chval se většinou snaží používat v církvi běžné, snadno srozumitelné výrazové prostředky. Někteří autoři chval dokonce používají výrazy, které mnohým mohou připadat neslučitelné s duchovní písní (viz píseň Chválu vzdej: „...ke chvále Krále, ať čača zní...“). Podle Johna Framea z Westminsterského teologického semináře, tradiční bohoslužba je příliš složitá, má mnoho slov a je příliš učená až vědecká a tudíž není pro obyčejné lidi.⁸ Svou jednoduchostí chvály nekladou velký nárok na rozumové pochopení, ale dávají větší prostor citu a prožitku. Při zpívání jednoduchých melodií a textů má věřící ve svém nitru něco prožít, a ne být informován o nějaké složité teologické tezi.

Kancionálové písně se zaměřují převážně na Boha a Krista, na to jací jsou a co dělají pro člověka, kdežto ve chválách je mnohem větší prostor dáván vztahu člověka s Bohem. Tato tendence se ve chválách odráží i v častém používání sloves v 1. osobě jednotného či množného čísla, jak je vidět na několika namátkou vybraných názvech chval ze zpěvníků *Celým srdcem I a II*: Hospodina miluji; Chci jít za Tebou; Chválím, Tebe chválím; Já se Ti klaním; K tobě volám; Miluji Tě, Pane; My jsme zde; Znáš Tě tak málo; Vyvyšuju Tebe, Pane... V kancionálu převažují písně, ve kterých se používá 2. osoby nebo 3. osoby jednotného čísla (např. Drž ruku mou; Důvěřuj se v Pána; Hlavo církve; Jezu, Ó Pane, přijmi oběť chvály; Pán Bůh je přítomen; Pán Bůh je láska...)

Ke srovnání chval a kancionálových písní lze přidat ještě jeden další rozdíl, který nebyl zmíněn v uvedeném přehledu. Zpívání chval je často provázené extralingvistickými projevy, jako je např. zvedání rukou, poskakování či tleskání. Tyto projevy jsou téměř neslučitelné se zpěvem písní kancionálových.

Tyto rozdíly mezi písněmi kancionálovými a chválami se ukázaly být tak podstatné, že v celé řadě křesťanských sborů např. v USA a Velké Británii došlo k zavedení dvojích bohoslužeb – tzv. současné a tradiční bohoslužby. Tímto řešením se tak často předešlo k odchodu těch, kteří upřednostňovali zpěv chval, z tradičních církví do církví a sborů otevřených současným chválám jako součástí liturgie bohoslužeb. V praxi to probíhá tak, že v jedné modlitebně jsou v neděli dopoledne dvě bohoslužby, které jsou téměř ve všem identické, kromě společného zpěvu. Kazatel dvakrát káže stejné kázání, ale na tradičních bohoslužbách se zpívají pouze tradiční kancionálové písně za doprovodu varhan, kdežto na současných bohoslužbách se zpívají pouze doprovázené klavírem, kytarami, klávesami, bicími apod. Často ale snaha o „současnost“ zasahuje i do jiných složek bohoslužeb. Např. v americkém sboru Wheaton Bible Church ve Wheaton, Illinois, který jsme navštívila v roce 2002 – 2003, si při současné bohoslužbě kazatel odkládal sako a kravatu a taky do svého kázání zařadil vtip, který v tradiční bohoslužbě vypustil. Taky se čím dál více objevují jako součást současných bohoslužeb divadelní scénky či jiné neobvyklé formy, kterými se kazatelé snaží oslovit a zaujmout návštěvníky bohoslužeb.

V naší zemi napětí mezi zastánci kancionálové písně a zastánci chval je často vyřešeno určitým kompromisem: během bohoslužeb se zpívají jak kancionálové písně tak chvály. V současné době Církev bratrská toto řešení dovedla ještě dále – začátkem roku 2005 má vyjít

⁸ Bohoslužba ve víru změn, Dr. Peter Masters, Sword & Trowel, 3/1988, Metropolitní Teologické studium pro kazatele, Londýn 1988, http://www.hcjb.sk/zod_c_60/zod6009.htm, 31. 8. 2004

nový, aktualizovaný kancionál Církve bratrské, který vedle starších písní bude obsahovat i písně novější, tedy i chvály. Pro výběr písní byla stanovena komise, která písně posoudila z teologického, hudebního i jazykového hlediska. Některé zastaralé písně byly vypuštěny, u jiných písní byl text upraven po jazykové stránce. Navíc, vedle klasického zápisu notového, budou všechny písně opatřeny i akordy pro hru na kytaru.

Závěr

Je celkem přirozené, že tak jako se vyvíjí hudba sekulární, tak určitými změnami prochází i duchovní písně zpívané při bohoslužbách v křesťanských církvích. Spíše je překvapující, že tyto změny probíhají tak pomalu a teprve v nedávné době lze v celé řadě církví zaznamenat odklon od tradičních duchovních písní zpívaných po staletí k písním, které vznikají v současnosti. Současné duchovní písně nesou stopy doby, ve které vznikají, což se projevuje v jejich melodiích, ale hlavně v textech, které upřednostňují jednoduché, stručné a srozumitelně vyjádřené myšlenky formulované jazykem blízkým současným lidem. Vzrůstající obliba chval s sebou také přinesla potřebu nových pojmenování.

Křesťanský kancionál. Církev bratrská. Praha 1980.

Zpívej, chval. Křesťanská literatura. Pardubice 1993.

Celým srdcem I. Rosa. Praha 1995.

Celým srdcem II. Rosa. Praha 1996.

ŠIMEK, J. B. *O žalmech, chvalozpěvech a písničkách.* Praha 1948

KVASNIČKA, D. *Jak rozumíte chvále?* <http://cb.cz/main/cs/content/document/view/94>, 31. 8. 2004

HEROLD, N. *Hudba očima (a hlavně ušima) křesťana.*

<http://krestanskesbory.cz/web/modules.php>, 31. 8. 2004

DOBIÁŠ, V. *Hudba jako služba v Církvi.* <http://krestanskesbory.cz/sbory/zamberk/hudba>, 31.8. 2004

ČERNÝ, P. *Kulturní podmíněnost chvály.* <http://cb.cz/main/cs/content/document/view>, 20. 10. 2004

BEŇA, D. *10 tezí k teologii chvály.* <http://cb.cz/main/cs/content/document/view>, 31. 8. 2004

PAVLÍČEK, T. *Vitamínová bomba 3C – 3B.* <http://cb.cz/main/cs/content/document/view>, 31. 8. 2004

MASTERS, P. *Bohoslužba ve víru změn.* Sword & Trowel, 3/1988, Metropolitní Teologické studium pro kazatele, Londýn 1988, http://www.hcjb.sk/zod_c_60/zod6009.htm, 31. 8. 2004

NOVÁK, D. *Rozšíření poznámky ze semináře na téma chvála konaného v Počernicích 2.6. 2004,* <http://cb.cz/main/cs/content/document/view/92>, 31. 8. 2004

ZAJÍCOVÁ, J. *Jaká hudba by měla znít při bohoslužbách?* <http://www.studovna.cz/scripts/detail.asp?id=1893>, 31.8. 2004

PŘÍLOHA

KANCIONÁLOVÉ PÍSNĚ

Ó hlavo plná trýzně

1. Ó hlavo plná trýzně, běd, ran i soužení, ty zřídlo věčné přízně, z níž spása pramení, ó hlavo ozdobená ctí, slávou s výsostí, jak velká stihla změna tě lidskou hříšností.
2. Ta krása obličej, před níž se koří svět, jíž k počtě seraf pěje, již zvadla jako květ. Ta záře oka tvého, ach, kam se poděla? Moc hříchu, světa zlého svou tmou ji zastřela.
3. Už zbledli tvoji rtové, již za zlé žehnali, a líce purpurové už cele zsinaly. Již na kříž přibit zmíráš za můj i světa hřích a brány otevíráš do stanů nadhvězdných.
4. Tvé břímě mé jsou hříchy a já jsme provinil, zač, Beránku ty tichý, jsi krutě trestán byl. Ó Jezu, blaha zdroji, své milosti mi přej a pro tu lásku svoji i dál se ke mně znej.
5. Ó přijmi díky vřelé, nejdražší příteli! Má duše, dokud v těle, se v tobě veselí, a když čas rozdělení i mně se přiblíží, mé mocné potěšení buď smrt tvá na kříži!

(Křesťanský kancionál, č. 111, Hudba: Hanns Leo Hassler (1564 – 1612), Slova: Paul Gerhardt podle Bernarda z Clairvaux, přel. J. Baštecký)

Jak šíp letí k cíli

1. Jak šíp letí k cíli a dopadá hned, tak ubíhá proud našich pozemských let; snad zítra již hrob jme nás v náručí své: /: Ó utecme k Pánu, když ještě nás zve!:/
2. Vše plesá, když květnou říš vykouzlí máj, však přikvapí mráz, a hle – v poušť změněn ráj! Tak kvete i člověk a náhle mře zas. /: Ó utecme k Pánu, když ještě je čas!:/
3. Hned v mládí se Samuel ku Pánu znal a nikdy té služby své nelitoval; Pán odplatou velkou je svých sluhů všech. /: Ó služme mu v mládí hned v mladosti dnech!:/
4. Kdo šťasten chceš býti, jdi k Pánu a tam víc nalezneš blaha, než tušil jsi sám. On světlem svým rozpláší všeliký stín a /: a posléz tě přivine v lásky své klín.:/
5. Jak šíp letí k cíli, tak tvůj život též, ó zaměř jej tma, kde svůj střed dostihneš! Kdo své minul určení, zapadne v nic. /: Čím blíže konec, hled' k středu, v Kristovu líc!:/

(Křesťanský kancionál, č. 243, hudba: Gepard Bartus van Krieken (1836 – 1913), Slova: R. M. McCheyne, přel. L. B. Kašpar)

Šťasten jsem

1. Šťasten jsem, že Slovo Boží znáti smím, že je vždycky jasnou svící nohám mým; v jeho světle kráčet mohu v bezpečí, je též lékem, jenž mé mdloby vyléčí.

2. S úctou беру Пísmo svaté do rukou: vím, že v něm nám Pán Bůh zjevil vůli svou, v něm k nám mluví jasnou řečí Boží Syn, jenž svou smrtí vykoupil nás z našich vin.

3. Písmákem chci být jak naši otcové, kteří znali převýborně Slovo tvé. Pro ně oni neváhali nést i kříž: utrpením tím vždy rostli k tobě blíž.

4. Dej mi, Bože, lásku k Písmu svatému, ať rád naslouchám v něm Slovu Božskému! To však především mi, Pane, dáti rač, ať jsem činitel a ne jen posluchač!
(Křesťanský kancionál, č. 485, hudba: Zdeněk Čep, text: Lubomír Balcar)

Blíž tobě, Bože můj

1. Blíž tobě, Bože můj, jen tobě blíž! Byť mne i táhnout měl blíž k tobě kříž, zaplesá vždy můj duch: /:Blíž tobě, jenž's můj Bůh:/, jen tobě blíž.

2. Byť mne tma objala, slunka zhas svit a já na kameni strojil si klid, můj bude, Pane, sen: /:blíž tobě, Bože, jen, :/ jen tobě blíž!

3. Ukaž mi, cesta že k nebi má jde a vše, co sesíláš, z lásky že je; andělé pokyn zřím, /:blíž k tone jít že smím:/ jen k tobě blíž!

4. A když pak procitnu pln díků, chval, v Bethel ti postavím každý svůj žal tak, by mne každá tíž /:vedla jen k tobě blíž,:/ jen k tobě blíž!

5. I když mne nad slunce v nadhvězdnou výš, povznese perut' tvá, v nebeskou říš, můj hlahol uslyšíš: /:Můj Bože, tobě blíž,:/ jen tobě blíž!

(Křesťanský kancionál, č. 445, hudba: Lowell Mason, text: Satan Adamsová, přel. Alois Adlof)

CHVÁLY

Chválu vzdej

1. Chválu vzdej, Bůh se k tobě dívá, srdce dej, ať mu píseň zpívá, radostí, ať zástup na nebi tančí.

2. Oslavuj písní svého Krále, poděkuj, tvůj smích ať zní sálem, zatancuj, ať Ježíš oslavu má.

Ref. Ke chvále Krále ať čača zní, vesel se s námi, zasměj se s ní: „chachacha“! Ať Ježíš oslavu má, ať Ježíš oslavu má. „Čačača“!

(Celým srdcem I. , č. 23, hudba a text: Ivan Růžička)

Proč bych neměl vesel být

Proč bych neměl vesel být a proč bych nezpíval? Proč bych zachmuřenou tvář měl mít? Óóó Jsem vykoupen, toť radost má, Pán Ježíš přítel můj. Ó jaká radost, píseň chval, pryč je všechn smutek, všechn žal.

(Zpívej , chval, č. 142)

Otče náš nebeský

Ref. : Otče náš nebeský, posvět' se jméno Tvé, přijď Tvoje království, buď vůle Tvá.

1. Tam, kde Tvůj lid se probouzí, tam, kde roste Tvůj chrám, v srdcích všech dětí Tvých, ať vítězí vůle Tvá.

2. Tam, kde Duch svatý přichází, dary své rozdává, jaká je teď vůle tvá? Co dal jsem ti, předávej dál.

3. Někdy mne zkoušky tak svírají, padám a prohrávám, řekni, jak vůle Tvá zní? Bojuj až do vítězství.

4. Pane, můj bratr mě nemá rád, za zády mě pomlouvá, toužím teď vůli Tvou znát. Odpusť mu tak jako já.

(Celým srdcem I., č. 43, hudba a text: Karel Řežábek)

Ježíši svatý

Ježíši svatý, králů jsi Král,
Chválím tě, slavím, pánů jsi Pán.

4 x Haleluja

(Zpívej, chval, č. 98)

Chválu vzdejte

Chválu vzdejte, vyzpívejte Hospodinu Králi.

Jeho jméno vyvyšujte, že se k nám všem sklání.

Hospodinu, Králi svému, každý chválu pěj!

(Celým srdcem I., č. 24, hudba a text: Dagmar Klugarová)

Dobrořeč duše má Hospodinu

/:Dobrořeč, duše má, Hospodinu a celé nitro mé jeho svatému jménu,:/

a nezapomínej na žádná jeho dobrodiní, on ti všechny tvé nepravosti promíjí, ze všech nemocí uzdravuje tělo tvé, tebe korunuje svou milostí a slitováním.

(Celým srdcem II., č. 66, hudba a text: Daniel Kyzlink)